

România
Ministerul Culturii

Ordin Nr. .... 2048 din 04.02. 2015

În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) – (5) și art. 14 alin. (1) din Legea nr.182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată;

Având în vedere prevederile Cap. III din Normele de clasare a bunurilor culturale mobile, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 886/2008;

Tinând seama de Hotărârea de Clasare nr. 657/25.03.2014 a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor;

În temeiul prevederilor art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 90/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, cu modificările și completările ulterioare,

Ministrul Culturii emite următorul:

ORDIN

Art. 1 Se clasează în patrimoniul cultural național mobil, 19 bunuri culturale mobile cu valoare istorico-documentară, din care 11 în categoria juridică „Tezaur” și 8 în categoria juridică „Fond”, aflate în patrimoniul Muzeului Județean Satu Mare, prevăzute în Anexa care face parte integrantă din prezentul Ordin.

Art. 2 Direcția Generală Juridică și Patrimoniul Cultural va lua toate măsurile necesare pentru aducerea la cunoștință a prevederilor prezentului Ordin Muzeului Județean Satu Mare, în vederea punerii în aplicare.

Ioan VULPESCU

Ministrul Culturii

CDMC nr. 2066 /03.02.2015

Fișă standard

19 bunuri culturale mobile cu valoare istorico-documentară, aflate în patrimoniul Muzeului Județean Satu Mare, clasate în patrimoniul cultural național mobil, din care:

I. 11 bunuri în categoria juridică Tezaur

Nr. Crt	Denumirea bunului cultural și nr de inventar	Proveniență autor	Titlul sau tema (dacă este cazul)	Material, tehnică, dimensiuni (eventual dimensiunile suportului) și alți parametri de identificare (după caz)	Datare, anul fabricației (după caz)	Observații (documente de referință, antecedente, stare de conservare, date speciale-prezență semnăturilor, inscripționărilor, mărcilor)
1	Manuscris-Privilegiu medieval al orașului Satu Mare Mintiu emis de Ferdinand I Nr. inv. 30366	Ferdinand I , împărat și rege al Ungariei Viena, Austria	("Regest"): Împăratul Ferdinand I (1526 – 1564) reconfirmă vechile libertăți ale locuitorilor din Mintiu , dintre care unii erau fugiți în urma răscoalei lui Gheorghe Doja din anul 1514	Manuscris realizat pe pergament ; scris cu cerneală ferogalică de culoarea neagră Dimensiuni: L – 33 cm; LA – 48,5 cm Privilegiul semnat de Ferdinand I și Nicolaus Olahus, cancelar al împăratului pentru regatul Ungariei reconfirmă vechile drepturi ale locuitorilor din orașul Mintiu (oppidi Nemethy).	26 mai 1548	Privilegiul este în stare foarte bună de conservare prezentând urme de atac biologic stopate prin restaurarea realizată în deceniul opt al veacului al XX-lea la Laboratorul Național de Restaurare din București. Bibliografie: Szirmai Antal, Szathmar megye, vol. I, Buda, 1808 semnătura, manu propria Sigiliu: Sigiliul regatului Ungariei, foarte deteriorat, încadrat de acvila bicefală imperială
2	Manuscris-Privilegiu medieval al orașului Satu Mare Mintiu emis de Ferdinand I Nr. inv. 30367	Ferdinand I (1526 – 1564)	<i>Titlu ("Regest"):</i> Împăratul Ferdinand I reconfirmă vechile drepturi și privilegiile orașelor Satu Mare și Mintiu (in eorum antiquis privilegiis et libertatibus)	Manuscris realizat pe pergament scris în limba latină cu cerneală ferogalică de culoarea neagră Dimensiuni: LA – 47 cm; L – 36 cm	16 septembrie 1549	Pergamentul este în stare bună de conservare și reprezintă unul dintre puținele privilegii păstrate ale orașului Satu Mare. Privilegiul este semnat de împăratul Ferdinand I și de cancelarul Nicolaus Olahus și este acordat orașelor Satu Mare și Mintiu (oppidorum Zathmar et Nemethy). Este extrem de important pentru că este contrasemnat de umanistul de origine română Hicolaus Olahus, episcop de Zagreb și cancelar al regatului Ungariei. urme de sigiliu timbrat Material sigiliu: ceară Culoare sigiliu: roșie Bibliografie: Szirmai Antal, Szathmar megye, vol. I, Buda, 1808

3	Manuscris-Privilegiu medieval al orașului Satu Mare emis de Împăratul Rudolf al II-lea Nr. inv.:30368	Rudolf al II-lea (Rudolphus) Imperiul Romano German Provincie / Regiune: Cehia	("Regest"): <i>Împăratul Rudolf al II-lea confirmă vechile drepturi și libertăți ale locuitorilor din Mintiu (azi cartier al orașului Satu Mare) acordate de vechii regi ai Ungariei.</i>	Manuscris realizat pe pergament scris cu cerneală ferogalică de culoarea neagră, în limba latină Dimensiuni LA –46,5 cm; L – 31,5 cm	1 iunie 1595	Stare bună de conservare ; în partea de sus prezintă câteva rupturi mecanice dar care nu împiedică citirea lui. Marcă semnatură: semnatură, Sigiliu: sigiliu timbrat
4	Manuscris-Privilegiu medieval emis de Contele Georgius Thurzo, palatin al regatului Ungariei, comite suprem Nr. inv.: 30385	Georgius Thurzo, palatin al regatului Ungariei, comite suprem	("Regest"): <i>Contele Georgius Thurzo, palatin al regatului Ungariei, garantează libertățile orașului Mintiu și Satu Mare, acordate de regii și împărații anteriori.</i>	Manuscris realizat pe hârtie scris cu cerneală ferogalică de culoarea neagră, în limba latină Dimensiuni 43 cm; L – 28 cm	15 iunie 1610	Stare foarte bună de conservare Marcă / Semnatură: manu propria Sigiliu: Sigiliu timbrat având în centru blazonul familiei; în exterior legenda în limba latină prezintă titlurile contelui Thurzo. Privilegiul este semnat de Georgius Thurzo, palatin al regatului Ungariei, consilier și locotenent al împăr Bibliografie: Maria Dogaru, Sigiliile mărturii ale trecutului istoric, București,
5	Manuscris-Privilegiu medieval emis de Împăratul Matthias Nr. inventar 30395	Împăratul Matthias al II-lea Grămătic: Laurentius Ferentsy (?)	<i>Împăratul Matthias (1608 – 1619) reglementează raporturile dintre orașenii din orașele Satu Mare și Mintiu și nobilii care se așezau aici.</i>	Manuscris realizat pe pergament scris cu cerneală ferogalică de culoarea neagră, în limba latină Dimensiuni: L –38 cm; LA – 62 cm	24 iulie 1618	Stare de conservare bună Privilegiul este semnat de împăratul Matthias și Valentin Leepes, episcop de Nitra și cancelar al regatului Ungariei și este acordat orașenilor din orașele Satu Mare și Mintiu (Zathmar et Nemethy). Sigiliu imperial având stema Ungariei încadrat de acvila bicefală imperială Bibliografie: Szirmai Antal, Szathmar megye, vol. I, Buda, 1808
6	Manuscris-Privilegiu medieval Nr. inventar 30396	Împăratul Leopold I ; Grămătic: Stephanus Orban	<i>Regest: Împăratul Leopold I (1657 – 1705) întărește orașului Satu Mare Mintiu (Zathmar Nemethy) vechile libertăți, privilegii și obișnuințe (antiquis libertatibus, privilegiis et consuetudinibus)</i>	Manuscris realizat pe pergament scris cu cerneală ferogalică de culoarea neagră, în limba latină Dimensiuni: L A–52,5 cm; L – 38cm	6 iunie 1666	Stare de conservare foarte bună Semnatură: Privilegiu este semnat de Leopold, Georgius Szelepcény, arhiepiscop de Strigoniu (azi Esztergom) și Stephanus Orban era acordat orașului Satu Mare Mintiu (Zathmár Nemethy) apărținător de domeniul cetății Satu Mare (arcem nostram Zothmariensem semnatura, manu propria

						Sigiliul timbrat având în mijloc stema Ungariei, înconjurată de vulturul bicefal imperial. Pe margine este înscrisele numele împăratului "Leopoldus imp. Rom. Imperator..." Bibliografie: Szirmai Antal, Szathmar megye, vol. I, Buda, 1808
7	Manuscris-Privilegiu medieval emis de Comitele Georgius Thurzo Nr. inventar 30400	Comes Georgius Thurzo	("Regest"): Comitele Georgius Thurzo de Bethlenfalva, palatin al regatului Ungariei confirmă statutele orașului Mintiu (Néméthy) adoptate de oraș în 12 martie 1514.	Manuscris realizat pe pergament cu cerneală Dimensiuni:L A-27 cm; L – 31cm Pergamentul este extrem de îngrijit scris având începutul scris cu litere de aur (partea cu titlurile contelui) iar litera de început „N” frumos ornamentată cu motive florale și vegetale în culorile auriu, negru, verde. Aceleasi litere de aur se regăsesc și la sfârșitul documentului.	24 mai 1610	Stare de conservare foarte bună Marcă / Semnătură: manu propria Sigili: cele 4 file rezultate prin îndoarea a două file cu lățimea de 54 cm și înălțime de 31 cm au fost legate cu un șnur de culoare verde alb al cărui capăt a fost fixat pe ultima filă cu ceară sigiliului contribuind la siguranța documentului. Astăzi se mai văd urmele sigiliului Bibliografie: Szirmai Antal, Szathmar megye, vol. I, Buda, 1808
8	Manuscris-privilegiu medieval al orașului orașului Satu Mare Mintiu Nr. inv. 30401	Împăratul Matthias II	("Regest"): Împăratul Matthias al II-lea (1608 – 1618), rege al Ungariei reconfirmă libertățile și imunitățile orașului Satu Mare Mintiu (oppidi nostri Zatthmar Nemethy)	Manuscris realizat pe pergament cu cerneală ferogalică neagră maronie Dimensiuni: LA – 54,5 cm; L – 31 cm	28 decembrie 1609	Stare de conservare bună Privilegiu semnat de împăratul Matthias, Valentinus Leepes, episcop de Nitra și cancelar al regatului Ungariei Sigili: Sigiliu timbrat fragmentar având în mijloc stema regatului Ungariei încadrată de vulturul bicefal imperial
9	Manuscris-privilegiu medieval al orașului orașului Satu Mare Mintiu emis de "): Împăratul Ferdinand I Nr. inv. 30406	Ferdinand I, Împărat și rege al Ungariei	("Regest"): Împăratul Ferdinand I (1526 - 1564) reconfirmă vechile drepturi și libertăți acordate orașului Mintiu de regii Ludovic cel Mare și Matei Corvinul precum și de luncu de Hunedoara, voievod al Transilvaniei	Manuscris realizat pe pergament cu cerneală ferogalică neagră Dimensiuni L – 73 cm; LA– 54,5 cm	26 mai 1548	Stare de conservare bună Privilegiul prezintă urmele unui atac biologic stopat cu ocazia restaurării din deceniul IX al secolului al XX-lea. De asemenea prezintă mai multe pete de culoare maroniu – roșcat precum și o mică ruptură de-a lungul unui pliu (pergamentul a fost împăturit în evul mediu) completată cu ocazia restaurării.
10	Manuscris proces verbal al adunării nobililor din comitatul Satu Mare Nr. inv. 33276	Franciscus Burejan de Palfalva	("Regest"): Proces verbal al Congregației nobiliare a comitatului Satu Mare, desfășurată la Csenger	Manuscris realizat pe hârtie cerneală ferogalică neagră Dimensiuni:L –125,5 cm; LA – 33 cm Hârtia documentului are filigran o acvilă cu două capete cu o coroană pe cap iar în mijloc un scut	1576	Stare de conservare relativ bună Marcă sigiliu: Sigiliu personal al vicecomitelui comitatului Satu Mare, de culoare neagră, puțin vizibil. Sigiliul fragmentar al comitatului Satu Mare format din 4 sigili rotunde având inscripția Comitatus/Zat/MAR. Acest act constituie cel mai

						vechi document pe care întâlnim acest tip de sigiliu.
11	Manuscris Privilegiu medieval al orașului Satu Mare Nr. inventar 36399	Maxilian II, Împărat și rege al Ungariei	<i>Regest": Împăratul Maximilian al II-lea (1564 – 1576) confirmă vechile privilegii acordate orașului Mintiu de predecesorii săi, regii din trecut ai Ungariei.</i>	Manuscris realizat pe pergament cu cerneală ferogalică neagră Dimensiuni :L – 29 cm; LA – 42 cm	16 septembrie 1561	<p>Stare de conservare bună; Privilegiul prezintă un început de atac biologic stopat cu ocazia restaurării din anii '80 al secolului la XX-lea. El are două rupturi în partea dreaptă (sus și jos) completează cu ocazia restaurării</p> <p>Marcă / Semnătură: Maximilianus, Ioannes Liszthius episcopi Vespremiensi</p> <p>Sigiliu: Sigiliul imperial având în mijloc stema Ungariei iar în jur acvila imperială</p>

II. 8 bunuri în categoria juridică Fond

Nr. Crt	Denumirea bunului cultural și numărul de inventar al acestuia	Proveniență/ Autor/ Scoală/Atelier	Titlul sau tema (dacă este cazul)	Material, tehnică, dimensiuni (eventual dimensiunile suportului) și alți parametri de identificare (după caz)		Observații (documente de referință, antecedente, stare de conservare, date speciale - prezența semnăturilor, inscripționărilor, mărcilor)
1	Manuscris Privilegiu medieval al orașului Satu Mare Mintiu emis de Regelle Matei Corvin ; nr de inventar 30361	Matei Corvinul	<i>Regele Matei Corvinul (1458 - 1490), acordă orășenilor din Mintiu dreptul de liber comerț atât lor cât și familiilor (apartinătorilor)</i>	Manuscris realizat pe pergament ; scris cu cerneală ferogalică de culoarea neagră spre maroniu.	1486	<p>Stare de conservare slană</p> <p>Bibliografie: Szirmai Antal, Szathmar megye, vol. I, Buda, 1808</p> <p>Sigiliu: Urme de sigiliu timbrat. A mai rămas fâșia de pergament care se cosea pe pergament din spate, având capetele unite în interiorul cearei, pentru a asigura siguranța documentului în fața unor eventuali falsificatori. Se mai văd și urme de ceară</p> <p>Material sigiliu: ceară ,culoare sigiliu: roșie</p>
2	Manuscris Privilegiu medieval al orașului Satu Mare Mintiu emis	Împăratul Ferdinand al II-lea	<i>("Regest"): Împăratul Ferdinand al II-lea (1618 - 1637), garantează drepturile și imunitățile orașului Satu Mare Mintiu în fața abuzurilor săvârșite de soldații</i>	Manuscris realizat pe pergament ; scris în limba latină cu cerneală ferogalică de	14 martie 1634	<p>Stare de conservare medie</p> <p>Privilegiul a suferit un atac biologic destul de puternic stopat prin restaurarea efectuată în deceniul al IX-lea al secolului al XX-lea. Din</p>

	de Ferdinand al II-lea Nr. inv. 30403		<i>din cetatea Satu Mare</i>	culoarea neagră Dimensiuni: LA – 53,5 cm; L – 32,5 cm		 <p>cauza atacului o parte a textului, aflată de o parte și de altă a celor 2 pliuri după care a fost documentul împăratul în Evul Mediu, s-a deteriorat devenind ilizibilă dar aceasta neimpiedicând în mod fundamental la descifrarea documentulu</p> <p>Semnătura: semnat de împăratul Ferdinandus, Stephanus Sennyey, episcop de [aurini] (Raab), cancelar al regatului Ungariei și Laurentius Ferenczffy și este acordat „toatei comunității a orașului nostru Satu Mare Mintiu (totiusque communitatis oppidi nostri Zathmar Nemethy).</p> <p>Sigiliu: Sigiliu este din ceară roșie; timbrat fragmentar având în mijloc stema regatului Ungariei încadrată de vulturul bicefal imperial habsburgic. Pe margine este inscripția cu numele împăratului și a stăpânirilor lui. Din sigiliul acoperit cu o foaie de hârtie pentru protecție (odată cu emiterea actului) lipsește o treime în partea de jos și cam 20% din partea dreaptă.</p> <p>Bibliografie: Szirmai Antal, Szathmar megye, vol. I, Buda, 1808</p>
3	Manuscris/ Privilegiu medieval al orașului Satu Mare Mintiu emis de comitele Georgius Tgurzo Nr. inv. 30404	Georgius Thurzo	<i>Titlu ("Regest"): Conteles Georgius Thurzo, palatin al regatului Ungariei, garantează libertățile orașului Mintiu și Satu Mare, acordate de regii și împărații anteriori.</i>	Manuscris realizat pe hârtie; scris în limba latină cu cerneală ferogalică de culoarea neagră Dimensiuni: LA – 43 cm; L – 28,5 cm	18 mai 1610	<p>Stare proastă de conservare, manuscrisul prezintă mai multe rupturi atât în partea de sus cât și în cea de jos a lui. De asemenea prezintă o ruptură verticală de-a lungul unui pliu rezultat din faptul că el a stat împăratul încă din Evul Mediu. Aceste rupturi au fost completate în deceniul al IX-lea al secolului al XX-lea în cursul procesului de restaurare și s-a desfășurat la Biblioteca Națională de Stat. Sigiliu timbrat având în mijloc blazonul familiei Thurzo iar în exterior sunt înșirate funcțiile contelui în cadrul imperiului</p>
4	Manuscris - Privilegiu medieval al orașului Satu	Rudolf II, împărat și rege al Ungariei	<i>Titlu ("Regest"): Împăratul Rudolf al II-lea (1576 - 1608) reconfermă vechile drepturi și libertăți acordate orașului</i>	Manuscris realizat pe pergament; scris în limba latină cu	5 noiembrie 1577	<p>Stare proastă de conservare; Privilegiul prezintă urmele unui atac biologic stopat în urma procesului de restaurare. De</p>

	Mare Mintiu emis de Împăratul Rudolf al II-lea; Nr. inventar 30405		<i>Mintiu de la vechii regi ai Ungariei</i>	cerneală ferogalică de culoarea neagră maronie Dimensiuni L – 60 cm; LA – 60 cm		asemenea prezintă urme de la procesul de împăturire la care a fost supus încă din Evul Mediu Bibliografie: Szirmai Antal, Szathmar megye, vol. I, Buda, 1808
5	Manuscris-Privilegiu medieval al orașului Satu Mare Mintiu emis de Ștefan Bocskay Nr. inv. 30407	Ştefan Bocskay, principe	("Regest"): Ștefan Bocskay (1604 – 1606), principale Transilvaniei, reconfirmă privilegiile acordate orașului Satu Mare de către împărații Ferdinand I și Rudolf al II-lea	Manuscris realizat pe pergament LA – 65 cm; L – 56 cm	22 iunie 1605	Stare de conservare bună Privilegiul este semnat de Ștefan Bocskay și Martinus Madachany și are incorporate și cele 2 privilegii ale lui Ferdinand I și Rudolf al II-lea Sigiliu:sigiliu timbrat al principatului Transilvania având în inscripția exterioară o inscripție din care se poate descifra "Stephanus...". El este acoperit cu o hârtie subțire pentru protecție.
6	Manuscris Transumpt medieval realizat după diploma imparatului Maximilian al II-lea Nr. inv. 30408	Capitulul de la Pojon	Regest": Transumpt al capitului din Bratislava după diploma împăratului Maximilian al II-lea prin care se reconfirmă vechile libertăți al orașului Mintiu	Manuscris realizat pe pergament, cerneală ferogalică neagră maronie Dimensiuni: LA – 75 cm; L – 64,5 cm	13 martie 1604	Stare de conservare bună Pergamentul prezintă urmele unui atac biologic incipient oprit cu ocazia restaurării din deceniul IX al secolului al XX-lea. Din cauza plierii documentului în epoca medievală documentul prezintă în partea de mijloc 2 rupturi complete cu ocazia restaurării. Bibliografie: _Szirmai Antal, Szathmar megye, vol. I, Buda, 1808
7	Manuscris privilegiu medieval orașului Satu Mare Mintiu emis de Leopold 1 Nr. inventar 30412	Leopold, împărat și rege al Ungariei	("Regest"): Împăratul Leopold I (1657 - 1705) confirmă vechile drepturi și libertăți ale locuitorilor din Satu Mare Mintiu .	Manuscris realizat pe pergament, cerneală ferogalică neagră Dimensiuni: L – 46,5 cm; LA – 66,5 cm	11 august 1660	Stare de conservare foarte bună ; prezintând urme de atac biologic astăzi stopate prin restaurarea realizată în deceniul opt al veacului al XX-lea la Laboratorul Național de Restaurare din București Marcă / Semnătură: Leopold, Georgius Szelepcsenyi, arhiepiscop de Strigoniu, St. Orban Sigiliu: sigiliu timbrat având stema Ungariei încadrat de acvila bicefală imperială

8	Manuscris privilegiu medieval al orașului Satu Mare Mintiu emis de Maximilian al II-lea nr. inventar 30369		(“Regest”): Împăratul Maximilian al II-lea (1564 – 1576) confirmă vechile drepturi acordate orașului Mintiu de către predecesorii săi regii Ungariei: Matei, Vladislav, Ludovic, Carol, Bela și Andrei.	Manuscris realizat pe pergament, Cerneală ferogalică neagra Dimensiuni L – 44 cm; LA – 64 cm	10 octombrie 1571	 Stare de conservare medie; privilegiul prezintă urmele unui atac biologic stopat cu ocazia restaurării din deceniul IX al secolului al XX-lea; De asemenea în partea inferioară pergamentul prezintă mai multe rupturi mecanice completate cu ocazia restaurării. Marcă / Semnătură: Semnătură este semnată de Maximilian, împărat al Imperiului Habsburgic și rege al Ungariei
---	--	--	---	---	-------------------	---

2078 / 04. 02. 2015

Ministerul Culturii
Direcția Patrimoniu Cultural

nr. 657/25.03.2014

COMISIA NAȚIONALĂ A MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR

HOTĂRÂRE DE CLASARE

În ședința din data de 25.03.2014, în urma analizării Rapoartelor de expertiză și a documentației specifice, Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor a hotărât clasarea în patrimoniul cultural național mobil, a 19 bunuri culturale mobile cu valoare istorico-documentară, din care 11 în categoria juridică Tezaur și 8 în categoria juridică Fond, aflate în patrimoniul Muzeului Județean Satu Mare.

Dr. Ernest Oberländer-Târnoveanu
PREȘEDINTE COMISIA NAȚIONALĂ A
MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR

Nr. exemplare ..../2